

СЕКЦІЯ 1 СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ДОКУМЕНТНІ СИСТЕМИ

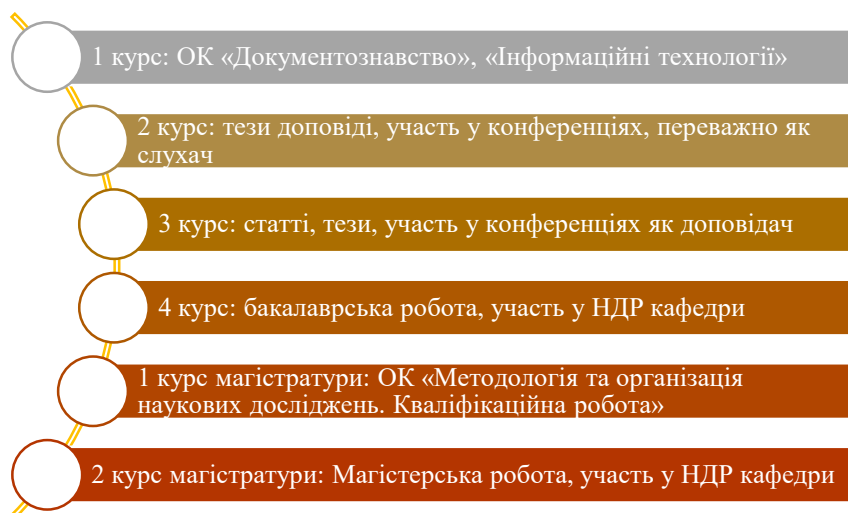
*Анісімова О. М., д-р екон. наук, професор
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця*

ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»

Підготовка фахівців галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в Україні здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти України. Стандарт першого (бакалаврського) рівня було затверджено і введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 р. № 1378 (зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593). Стандарт другого (магістерського) рівня затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 728. Стандарти використовуються для розроблення та вдосконалення освітніх програм, тому під час створення або моніторингу освітніх програм науково-педагогічні працівники постійно користуються розробленими стандартами. Під час проходження акредитації (підкритерій 1.4) обов'язково проводиться аналіз відповідності освітньої програми стандарту вищої освіти. У таблиці 1 представлено інтегральну компетентність за двома рівнями.

Таблиця 1 – Інтегральна компетентність (ІНТ) спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» [1, 2]

СО «Бакалавр»	СО «Магістр»
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів інформаційної, бібліотечної та архівної справи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	Здатність розв'язувати складні завдання та практичні проблеми в інформаційній, бібліотечній та архівній сфері або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та / або здійснення інновацій і характеризуються невизначеністю умов та вимог

Рисунок 1 – Послідовність долучення до наукової роботи здобувачів вищої освіти

Аналіз таблиці 1 дає змогу зробити висновки, що проведення дослідження, як інтегральна компетентність, є обов'язковою лише на другому (магістерському) рівні. Але за 1 рік та 4 місяці неможливо сформувавши у здобувача вищої освіти таку компетентність. Під час навчання на магістратурі на цій компетентності робиться акцент, удосконалюються методи наукового пізнання тощо. Тому здобувачів необхідно долучати до наукової роботи ще під час навчання на першому (бакалаврському) рівні. На рисунку 1 представлено послідовність долучення до наукової роботи здобувачів вищої освіти в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Одним із показників наукової роботи здобувачів вищої освіти є публікації у збірниках наукових конференцій, збірниках статей. На рисунку 2 представлено кількість статей, які було опубліковано здобувачами спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Донецького національного університету імені Василя Стуса упродовж 2018–2021 рр.

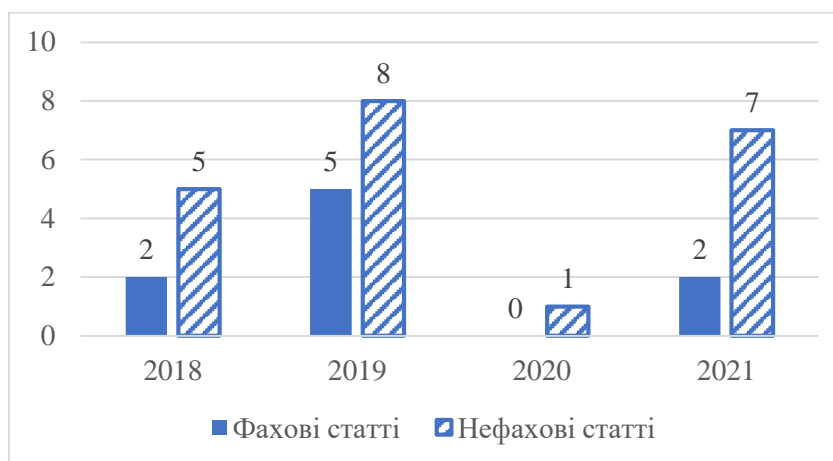

Рисунок 2 – Кількість опублікованих статей здобувачами вищої освіти спеціальності 029 ДонНУ імені Василя Стуса

Статті було опубліковано у науковому журналі «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», «Підприємництво та інновації», «Економічні перспективи: збірник студентських наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету», «Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету імені Василя Стуса».

На рисунку 3 представлено кількість тез доповідей, які були опубліковано здобувачами спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Донецького національного університету імені Василя Стуса упродовж 2018–2021 рр.

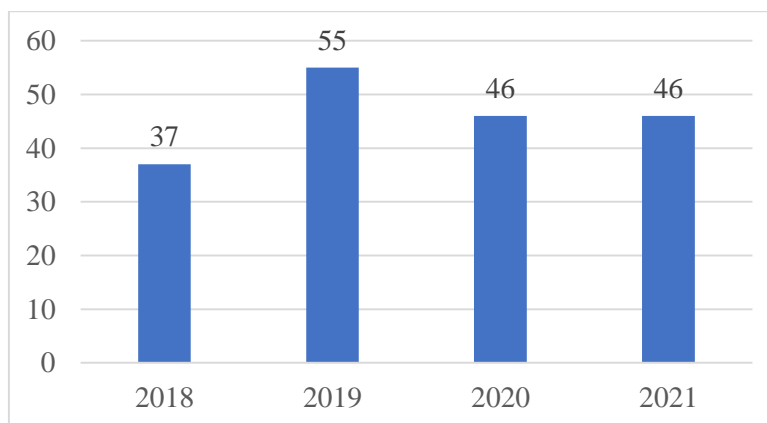

Рисунок 3 – Кількість опублікованих тез доповідей здобувачами вищої освіти спеціальності 029 ДонНУ імені Василя Стуса

Тези доповідей було опубліковано у збірниках наукових праць Всеукраїнської наукової студентської конференції: «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика» (м. Дніпро), «Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції» (м. Рівне), «Актуальні проблеми фінансової системи України» (м. Черкаси), «Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації» (м. Полтава), «Економіка, облік та право: проблеми, тенденції, досягнення: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції» (м. Полтава), «Економіка, облік, фінанси та право: концептуальні та практичні аспекти розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції» (м. Полтава), «Інформаційна діяльність, документознавство, бібліотекознавство: історія, сучасність, перспективи» (м. Київ), «Інформаційні технології в освіті та науці» (м. Мелітополь), «Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері» (м. Вінниця), «Інформаційно-документальна освіта: проблеми та перспективи» (м. Дніпро), «Інформація і соціум» (м. Вінниця), «Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу, наукових працівників і здобувачів наукового ступеня за підсумками науково-дослідної роботи за період 2019–2020 рр.» (м. Вінниця), «Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій» (м. Дніпро), «Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень» (м. Вінниця), «Проблеми розвитку документально-інформаційних систем у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі» (м. Рівне), «Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики» (м. Дніпро), «Сучасні комп'ютерні системи та мережі в управлінні» (м. Херсон), «Управлінська діяльність: досвід, тенденції, перспективи» (м. Харків), «Феномен бібліотек у сучасному світі» (м. Маріуполь), «Формування сучасного економічного простору: реалії та перспективи на майбутнє» (м. Дніпро).

Тобто кожен здобувач вищої освіти бере участь у науково-дослідній роботі кафедри інформаційних систем управління: участь у конференціях, написання тез доповідей, написання статей, участь у конкурсах наукових робіт, участь у науково-дослідній роботі кафедри інформаційних систем управління в ініціативних науково-дослідних темах. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти має досвід написання наукових робіт різної складності, а також досвід публічного виступу та вміє захищати свої наукові доробки.

Під час формування наукового потенціалу здобувачів було виявлено такі проблеми:

- формування культури подання наукових досліджень;
- становлення академічного письма;
- подолання певного спротиву залучення до наукової роботи;
- стимулювання наукових досліджень (грошовий складник);
- зміна підходів до написання роботи: уникнення самоплагіату;
- літературний огляд та список використаних джерел сучасними програмами вважається плагіатом.

Список використаних джерел

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/029-Inform.bibliot.ta.arkh.spr-bakalavr.28.07.pdf>

2. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/029-informatsiyna-bibliotechna-ta-arkhivna-sprava-magistr.pdf>

